Noua Lege Offshore a României aduce mult așteptata predictibilitate și stabilitate titularilor de acorduri petroliere din Marea Neagră (și nu numai)

Autori:

- ***Alex Milcev, Liderul departamentului de Asistenţă fiscală și juridică, EY România***
- ***Mihai Petre, Director, Consultanță Comerț Internațional, EY România***

O serie de prevederi ce guvernau explorarea și exploatarea zăcămintelor din perimetrele offshore din Marea Neagră au fost modificate prin lege la finalul lunii mai 2022. Prin aceste modificări, prevederile Legii Offshore au fost extinse și către perimetre onshore de mare adâncime (peste 3.000 de metri), ceea ce arată dorința legiuitorului de a evidenția și zăcămintele onshore ale României, deloc de neglijat ca potențial.

Ce aduce nou Legea Offshore?

În primul rând, noua lege aduce mult așteptata predictibilitate și stabilitate titularilor de acorduri petroliere din Marea Neagră (și nu numai). Cu alte cuvinte, aceștia au certitudinea, prin lege, că regimul de redevențe și regimul fiscal specific existent la data de 1 ianuarie 2023 (potrivit ultimelor știri disponibile, se pare că acest termen va fi devansat cu 4 luni, noua dată de referință urmând a fi 1 septembrie 2022) va rămâne același (nu se va modifica sub

nicio formă în favoarea sau în defavoarea titularilor de acorduri) pe întreaga durată de derulare a acordurilor petroliere. În plus de certitudinea oferită prin lege este recomandabil ca titularii de acorduri petroliere să prevadă la nivel contractual cu Agenția Națională a Resurselor Minerale în mod clar sistemul de impozitare aplicabil, așa cum este el specificat în Legea Offshore, inclusiv pentru acordurile petroliere aflate în curs de executare (opțiune prevăzută în mod expres în Legea Offshore).

Fiind vorba de acorduri pe termen lung (15-25 de ani, chiar mai mult), cea mai mare temere a investitorilor în zăcăminte offshore a fost dintotdeauna lipsa aceluiași tratament din punct de vedere al taxelor și redevențelor datorate pe întreaga durată de derulare a acordului. Trecerea unui zăcământ offshore din faza de explorare spre cea de exploatare necesită calcule complexe de profitabilitate, ponderate cu coeficienți de risc în caz de eșec ș.a.m.d., iar schimbarea ipotezelor de taxare inițiale, peste 5 -10 ani de la semnare, nu a fost niciodată de ajutor.

Prin această nouă lege, România transmite un mesaj de încredere și stabilitate investitorilor și titularilor de acorduri petroliere din Marea Neagră, fiind gata să le ofere același condiții pe termen lung și foarte lung.

În al doilea rând, modificările aduse Legii Offshore au îmbunătățit semnificativ metodologia de calcul a impozitului asupra veniturilor suplimentare din vânzarea de gaze, în sensul unei împărțiri cât mai echitabile a unor potențiale venituri extraordinare (datorate unor creșteri semnificative de preț, cum se poate vedea în prezent) între titularul acordului și România.

Pe scurt, impozitul pe venituri suplimentare din vânzarea de gaze naturale extrase din perimetre offshore/onshore de mare adâncime are următoarele particularități:

- impozitul pe venituri suplimentare este un impozit progresiv, cu cote de taxare între 15% și 70%, aplicate gradual, în funcţie de intervalul de preț (a se vedea Tabelul 1 pentru detalii). Merită reținut faptul că intervalurile de preț (date în valori nominale, la 1 ianuarie 2019) se actualizează cu indicele prețurilor de consum (de exemplu, în perioada 1 ianuarie 2019 – 31 mai 2022, acesta a fost de 124,35%);
- venitul suplimentar este calculat după deducerea din prețul de vânzare (mediu ponderat) a costurilor de transport, distribuție, înmagazinare și alte costuri logistice (în măsura în care sunt suportate de către titularul acordului petrolier);
- din impozitul pe venituri suplimentare calculat lunar, titularul acordului petrolier plătește, în fapt, 60% Statului Român, întrucât restul de 40% îi păstrează în contul recuperării investițiilor efectuate în segmentul upstream;
- cheltuiala cu impozitul pe venituri suplimentare este considerată cheltuială deductibilă la calculul impozitului pe profit (cota actuală a impozitului pe profit este de 16%).

Pentru exemplificare, în cele ce urmează, am luat un preț de vânzare mediu ponderat de 532 lei/MWh, și unul de 199 lei/MWh, prețuri nete de costuri de transport, distribuție, înmagazinare şi alte costuri logistice, așa cum prevede actuala lege.

- Pe baza metodologiei de calcul prevăzute de lege, în cazul unui preț de vânzare mediu ponderat de 532 lei/MWh, impozitul pe venituri suplimentare ar fi de 260 de lei, adică o rată efectivă de taxare a veniturilor de 49%. Din acest impozit, titularul acordului petrolier reține o cotă-parte de 40% în vederea recuperării investiției făcute, 60% din impozit fiind virat efectiv la bugetul de stat, adică 29,4% din totalul veniturilor

suplimentare obținute la un preț de vânzare de 532 lei/MWh.
- În cazul unui preț de vânzare mediu ponderat de 199 lei/MWh, impozitul pe venituri suplimentare ar fi de 32 lei, adică o rată efectivă de taxare a veniturilor de 16%. Din acest impozit, titularul acordului petrolier reține o cotă-parte de 40%, în vederea recuperării investiției făcute, 60% din impozit fiind virat efectiv la bugetul de stat, adică 9,6% din totalul veniturilor suplimentare obținute la un preț de vânzare de 199 lei/MWh.

Nu în ultimul rând, modificările aduse Legii Offshore reglementează și potențiala destinație de comercializare a gazelor extrase. Mai precis:

- titularii acordurilor au dreptul de a comercializa liber și la prețurile și cantitățile determinate de aceștia, ca regulă generală și cu respectarea legislației naționale și unionale incidente;
- cu toate acestea, Guvernul României poate introduce restricții temporare de preț și vânzare, pentru a asigura consumul casnic (și producția de energie termică pentru populație) și a obligațiilor de solidaritate asumate de România, ca parte din mecanismele Uniunii Europene;
- cantitățile comercializate în baza contractelor bilaterale vor fi oferite cu prioritate statului român, care va accepta sau refuza oferta în termen de 7 zile de la primirea ei.

Ce nu s-a modificat?

Subcontractorii nerezidenți ai titularilor acordurilor petroliere sunt obligaţi ca, în termen de 30 de zile de la data încheierii primului contract, să înfiinţeze şi să menţină pe toată durata contractului o filială sau sucursală cu sediul

în România. Nerespectarea acestei obligații poate atrage o sancțiune de 10% din valoarea contractului.

În condiţii echivalente tehnice şi de preţ, titularii acordurilor petroliere sunt obligaţi să achiziţioneze bunuri şi servicii de la operatori economici din România şi spaţiul Uniunii Europene, în condiţiile prevăzute la art. 223 din Legea nr. 99/2016 privind achiziţiile sectoriale. Cel puțin 50% dintre bunurile având proveniență necomunitară (din punct de vedere valoric) trebuie să provină din țări care au încheiat acorduri de comerț bilateral/multilateral cu Uniunea Europeană.

Titularii acordurilor petroliere referitoare la perimetre petroliere offshore au obligaţia ca cel puţin 25% din numărul mediu anual de angajaţi utilizaţi în vederea derulării acordurilor să fie cetăţeni români, cu rezidenţă fiscală în România. Nerespectarea acestei obligații se sancționează cu amendă echivalentă cu un salariu minim brut garantat în plată înmulţit cu numărul angajaţilor pentru care nu a fost îndeplinită obligaţia legală pe toată durata acordului.

În ceea ce privește teritorialitatea zonei economice exclusive a României, din punct de vedere vamal, limita acesteia este de 12 mile marine, iar, din punctul de vedere al TVA-ului și accizelor, limita ei este de până la 200 de mile marine. Această separație aduce tratamente diferite pentru diverse tranzacții din punct de vedere vamal și fiscal.

În concluzie, astăzi, Legea Offshore:

- arată România ca fiind o țară matură, gata să ofere mult așteptata predictibilitate și stabilitate titularilor de acorduri petroliere offshore și onshore de mare adâncime, cu privire la regimul de redevențe și regimul fiscal specific;
- încurajează achiziția de bunuri și servicii din spațiul european și din țări care au încheiat acorduri de comerț

bilateral/multilateral cu Uniunea Europeană;

- oferă posibilitatea de a vinde liber hidrocarburile extrase, ca regulă generală și în condiții normale. În același timp, consumatorii casnici vor fi protejați în condiții excepționale;
- este o lege creată în sensul unei împărțiri echitabile a unor eventuale câștiguri excepționale între investitor și statul român (permițând, totodată, recuperarea integrală a investiției în segmentul upstream din valoarea impozitului suplimentar).

Reacția investitorilor/jucătorilor din domeniul offshore nu a întârziat să apară. Un procent de 65% dintre participanții la conferința anuală dedicată resurselor din Marea Neagră (Black Sea Oil and Gas – 22/23 iunie 2022) au ales preponderent România ca destinație a viitoarelor investiții offshore din zona Mării Negre.